

o realizacji Programu zapobiegania przestępczości oraz porządku publicznego i bezpieczeństwa mieszkańców - „Bezpieczny Lublin” oraz działaniach podejmowanych na rzecz bezpieczeństwa mieszkańców w 2012 roku.

Wykonując zapisy Uchwały nr 755/XXXII/2005 Rady Miasta Lublin z dnia 30 czerwca 2005 r. w sprawie uchwalenia Programu zapobiegania przestępczości oraz porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli - „Bezpieczny Lublin”, składam informację o stanie bezpieczeństwa w mieście za ubiegły 2012 rok, w związku z realizacją Programu oraz o wyniku działań podejmowanych przez Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Lublin, przy systematycznie prowadzonej współpracy z podmiotami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo i porządek publiczny w mieście. Przedmiotowa analiza została przygotowana w oparciu o dane opracowane przez poszczególne wydziały Urzędu Miasta Lublin, Komendę Miejską Policji w Lublinie, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie, tj. podmioty, które w ramach swoich kompetencji biorą udział w realizacji zadań ujętych w Programie „Bezpieczny Lublin”.

Analiza stanu bezpieczeństwa dokonywana jest corocznie na posiedzeniu Komisji Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego utworzonej na podstawie art. 38 a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, pracującej pod moim przewodnictwem.

Celem Programu „Bezpieczny Lublin” jest skuteczne i systematyczne podnoszenie poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz eliminacja niepożądanych zachowań aspołecznych. Zadaniem podmiotów uczestniczących w realizacji Programu jest zintegrowanie kompetencji, co prowadzi do skoordynowania podejmowanych działań. Bieżące analizowanie osiągniętych efektów jest podstawą do wprowadzenia nowych form pracy, umożliwiających osiągnięcie korzystniejszych efektów.

Realizacja zadań ujętych w Programie „Bezpieczny Lublin” w 2012 r. prowadzona była w niżej wymienionych obszarach i formach.

I. OBSZAR SPOŁECZNY

I. I. PRZECIWDZIAŁANIE ZAGROŻENIOM WYNIKAJĄCYM Z PATOLOGII SPOŁECZNYCH, NARKOMANII I ALKOHOLIZMU.

Założeniem Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, ujętym z programie „Bezpieczny Lublin” jest przeciwdziałanie zagrożeniom wynikającym z narkomanii i innych patologii społecznych. W związku z realizacją powyższego zadania w Wydziale Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Lublin podejmowano następujące zadania:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem m.in. poprzez:
  - a) zorganizowanie i prowadzenie punktów informacyjnych,
  - b) udzielanie zamówień na świadczenia zdrowotne,
- 2) udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom, w których występują problemy narkomanii m. in. poprzez:
  - a) przeprowadzanie szkoleń dotyczących rozwiązywania problemów narkomanii,
  - b) udzielanie świadczeń zdrowotnych przez Ośrodek Leczenia Uzależnień w Lublinie,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii,
- 4) pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych, dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób, z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

W ramach Gminnego Programu Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Lublin realizował następujące zadania:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży.
- 4) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,

- 5) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Szczegółowe informacje nt. realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii oraz Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zostaną przedstawione Radzie Miasta Lublin w oddzielnym, rocznym sprawozdaniu z ich wykonania.

Szereg działań mających na celu przeciwdziałanie zagrożeniom wynikającym z alkoholizmu, narkomanii i innych patologii społecznych realizował także Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie.

W 2012 r. MOPR w Lublinie w ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podejmował różnego rodzaju działania w 2 świetlicach socjoterapeutycznych – Świetlicy Socjoterapeutycznej przy ul. Głębokiej 11 oraz Świetlicy Socjoterapeutycznej z siedzibą przy ul. Piekarskiej 27.

Zajęcia socjoterapeutyczne miały na celu uświadomienie odbiorcom konsekwencji braku oddziaływań wychowawczych w rodzinie oraz eliminowanie zaburzeń wynikających z negatywnych zachowań, poprzez podjęcie m. in. poniższych zagadnień:

- „Moja rodzina – rodzina alkoholowa” - zapoznanie z pojęciem rodziny alkoholowej, ukazanie w jaki sposób taka rodzina funkcjonuje.
- „Nikt nie ma prawa mnie bić, ale i ja nie mam takiego prawa” - przedstawienie różnych form przemocy, ich negatywnych konsekwencji; analiza przyczyny zachowań związanych z występowaniem przemocy; wskazanie działań, które mogą chronić przed agresywnymi zachowaniami innych osób.
- „Subkultury, czy to dobre?” - zapoznanie uczestników z różnymi subkulturami młodzieżowymi. Wskazanie korzyści, możliwych strat i zagrożeń płynących z przynależności do do nieformalnej grupy.
- „Radzenie sobie z agresją” - poznanie strategii zachowań w sytuacjach konfliktowych, nauka kontrolowania impulsów i przekształcanie ich w akceptowane społecznie zachowania.

Celem zadań realizowanych w Świetlicach Socjoterapeutycznych było udzielanie pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym, niewydolnych wychowawczo, dzieciom wychowującym się w warunkach niekorzystnych dla ich rozwoju. Świetlica Socjoterapeuta stworzyła dzieciom odpowiednie warunki realizacji ich osobistych potrzeb i zainteresowań, umożliwiła kształtowanie postaw akceptowanych społecznie, prawidłowych więzi rodzinnych, zapewniła poczucie akceptacji, bezpieczeństwa, zmniejszyła poziom frustracji i agresji. W zajęciach w świetlicy terapeutycznej przy ul. Głębokiej 11 uczestniczyło 16 dzieci, natomiast w Świetlicy Socjoterapeutycznej

przy ul. Piekarskiej 27 – 15 dzieci.

Ponadto w ramach działania na rzecz rodzin z problemem uzależnień podejmowane były następujące działania:

- 1) Praca socjalna na rzecz rodzin z problemem alkoholowym, prowadzenie przez pracowników socjalnych rozmów motywujących do podjęcia terapii lub leczenia odwykowego, utrzymywania abstynencji, unikania zachowań negatywnych społecznie, propagowania zdrowego stylu życia,
- 2) Motywowanie członków rodzin do korzystania z pomocy specjalistycznej (psychologicznej, prawnej, pedagogicznej),
- 3) Rozpowszechnianie wśród rodzin z problemem narkomanii Poradnika opracowanego przez służby społeczne MOPR „NARKOTYKI Co wiedzieć warto? Co wiedzieć trzeba?”, przekazywanie poradnika podczas posiedzeń grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego rodzicom dzieci, które zażywają środki psychoaktywne,
- 4) Kierowanie rodzin z problemem narkomanii do Stowarzyszenia MONAR Poradni Profilaktyki Leczenia i Terapii Uzależnień w Lublinie,
- 5) Kierowanie wniosków do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego wobec osób z problemem alkoholowym.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie, prowadził również działania mające na celu zapobieganie niedostosowaniu społecznemu i przestępczości wśród dzieci i młodzieży. Polegały one na:

- Współpracy z pedagogami, asystentami rodzin oraz kuratorami zawodowymi celem skoordynowania działań pomocowych na rzecz rodzin z problemem opiekuńczo – wychowawczym.
- Zapraszaniu nauczycieli oraz pedagogów szkolnych do uczestnictwa w spotkaniach grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego w przypadkach rodzin z problemem opiekuńczo - wychowawczym oraz występowaniem przemocy w rodzinie.
- Organizowaniu cyklicznych spotkań Zespołu Problemowego ds. Zapobiegania Patologii Społecznej przy SPS Nr 23.
- Zaangażowaniu trudnej młodzieży, skierowanej sądownie do Ośrodka Kuratorskiego Nr 5 przy ul. Lotniczej 5 w Lublinie w promowanie integracji międzypokoleniowej.

Ponadto w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie funkcjonowała Specjalistyczna Poradnia dla Rodzin, do zadań, której należało przede wszystkim:

- 1) Świadczenie usług w zakresie psychologicznego i pedagogicznego poradnictwa dla rodzin w tym rodzin zastępczych i rodzin biologicznych, których dzieci przebywają w opiece zastępczej,
- 2) Prowadzenie działań o charakterze profilaktycznym,
- 3) Prowadzenie terapii psychologicznej: indywidualnej, małżeńskiej, rodzinnej i grupowej,
- 4) Prowadzenie terapii pedagogicznej,
- 5) Podejmowanie działań mediacyjnych,
- 6) Współpraca z komórkami organizacyjnymi Ośrodka i innymi jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej w celu podejmowania interdyscyplinarnego oddziaływania na rodzinę lub osobę korzystającą z usług Specjalistycznej Poradni dla Rodzin,
- 7) Zapewnienie konsultacji innych specjalistów mających wpływ w procesie pracy z rodziną, w szczególności z zakresu poradnictwa specjalistycznego, socjalnego i prawnego,
- 8) Superwizja pracy,
- 9) Propagowanie informacji, wiedzy, doświadczeń.

W ramach działalności Poradni pracownicy podejmowali działania terapeutyczne i psychoprofilaktyczne. W 2012 r. przeprowadzono – 4 523 sesji terapeutycznych. Terapią rodzinną zostały objęte – 274 osoby, terapią małżeńską – 95 osób, terapią indywidualną – 498 osób, terapią pedagogiczną – 108 osób.

W roku 2012 przeprowadzono również szereg spotkań psychoprofilaktycznych:

- 1) „Szkoła dla rodziców” (trening umiejętności wychowawczych) – 63 spotkania,
- 2) Dla rodzin utworzonych przez byłych wychowanków (integracyjne) – 2 spotkania,
- 3) Dla młodzieży akademickiej (trening rozwoju osobistego) – 1 spotkanie,
- 4) Dla wolontariuszy (trening umiejętności społecznych) – 1 spotkanie,
- 5) Dla małżeństw (umiejętności komunikacyjne) – 4 spotkania,
- 6) Dla rodzin zastępczych - 1 spotkanie,
- 7) Dla indywidualnych profesjonalistów – 32 spotkania,
- 8) Dla dzieci z trudnościami w adaptacji szkolnej - 3 spotkania.

I. II. PRZECIWDZIAŁANIE ZAGROŻENIOM ZWIĄZANYM Z PRZEMOCĄ W RODZINIE.

Do grudnia 2012 roku w strukturach MOPR funkcjonowało Centrum Interwencji Kryzysowej. Centrum realizowało zadania mające na celu zapewnienie kompleksowej pomocy osobom i rodzinom doświadczającym przemocy domowej oraz znajdującym się w sytuacjach kryzysowych. Zadania realizowano poprzez udzielanie pomocy specjalistycznej indywidualnej, grupowej, rodzinnej. Ponadto zapewniano doraźne całodobowe schronienie dla osób znajdujących się w sytuacjach kryzysowych. Do zadań CIK należało także budowanie gminnego systemu pomocy opierającego się na współdziałaniu różnych służb i instytucji.

W okresie od stycznia do grudnia 2012 roku w Centrum Interwencji Kryzysowej udzielono ogółem: 13 268 porad, w tym:

- 5 865 porad w kontakcie bezpośrednim,
- 390 konsultacji telefonicznych,
- 6 971 porad i konsultacji w całodobowym telefonie zaufania, na 9 874 zgłoszenia,
- 42 internetowych.

Większość klientów Centrum Interwencji Kryzysowej to osoby doświadczające przemocy. Udzielono łącznie 2 323 porady specjalistyczne podczas spotkań osobistych, w tym 550 konsultacji dotyczących przemocy wobec dzieci. Przyjęto 526 zgłoszeń o wszczęciu procedury Niebieskiej Karty, w związku z czym podjęto współpracę z instytucjami zaangażowanymi w pomoc rodzinie oraz klientami, w celu objęcia rodziny pomocą prawną i wsparciem psychologicznym.

Pracownicy CIK podejmowali także interwencje w środowisku – w 2012 roku podjęto 83 działania interwencyjne w środowisku (we współpracy z Policją i pracownikami socjalnymi), 74 osoby z zaburzeniami psychicznymi objęto wsparciem w postaci psychiatrycznej interwencji kryzysowej w środowisku domowym – we współpracy z lekarzami psychiatrami oraz podjęto 25 interwencji, w ramach zadań mobilnego interwenta - na wezwania policji. W czasie 52 dyżurów sobotnich interwencyjnych udzielono wsparcia 154 osobom.

Uwzględniając potrzeby klientów, w Centrum Interwencji Kryzysowej prowadzone były następujące zajęcia grupowe w ramach zadań realizowanych z GPPiRPA:

- grupa psychoedukacyjna dla kobiet ofiar przemocy (dwie edycje) – w roku 2012 roku uczestniczyło w zajęciach 16 i 14 osób,
- warsztaty umiejętności wychowawczych – 2 grupy po 14 osób,
- grupa wsparcia dla kobiet - ofiar przemocy o charakterze otwartym.

W 2012 r. funkcjonował również, finansowany ze środków GPPiRPA, Telefon Zaufania. Telefon był czynny codziennie, przez całą dobę. W roku 2012 pracownicy Telefonu Zaufania przyjęli 9 874 zgłoszenia, z czego odbyło się 6971 rozmów i konsultacji. W przypadkach zaniedbań lub przemocy wobec dzieci, jak również bezpośredniego zagrożenia życia i zdrowia pracownicy Telefonu podejmowali dodatkowe działania, takie jak kontakt z policją, pogotowiem ratunkowym, pracownikiem socjalnym.

Do zadań realizowanych przez Centrum Interwencji Kryzysowej należy również prowadzenie mieszkania interwencyjnego. Mieszkanie ma 13 miejsc noclegowych i przeznaczone jest dla osób znajdujących się z różnych przyczyn w sytuacji kryzysowej - wymagającej udzielenia pomocy w postaci schronienia oraz specjalistycznej pomocy psychologiczno – terapeutycznej. W 2012 roku z pomocy w postaci pobytu w Mieszkanie Interwencyjnym skorzystało 12 osób, w tym 7 dzieci. Dwie rodziny przebywały w związku z sytuacją kryzysową, spowodowaną utratą mieszkania w wyniku pożaru, pozostałe z uwagi na przemoc w rodzinie.

Ponadto Centrum Interwencji Kryzysowej wraz z KSPOP AGAPE oraz Komendą Miejską Policji współuczestniczyło w realizacji projektu „Razem przeciw przemocy” w ramach programu rządowego „Razem bezpieczniej”. Zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz pomocy osobom w sytuacjach kryzysowych realizowane były także w ramach współpracy CIK z innymi organizacjami m. in.: Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, Stowarzyszeniem STOP, Stowarzyszeniem AGAPE, NADZIEJA, Fundacją SOS Ziemi Lubelskiej oraz innymi instytucjami, działającymi zarówno na terenie Lublina, jak i o zasięgu ogólnopolskim: Fundacja La Strada, Fundacja Dzieci Niczyje, Pogotowie Niebieska Linia.

Pozostałe działania podejmowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie mające na celu przeciwdziałanie zagrożeniom związanym z przemocą w rodzinie:

- 1) Kierowanie do właściwych instytucji korespondencji dotyczącej podjęcia działań na rzecz środowisk zagrożonych bądź doświadczających przemocy,
- 2) Przeprowadzanie wspólnych wizyt z dzielnicowymi Komisariatów Policji w Lublinie,
- 3) Kierowanie do Sądu wniosków o wgląd w sytuację rodzinną i wychowawczą dzieci,
- 4) Występowanie pracowników socjalnych w charakterze świadków – dla potrzeb Sądu,
- 5) Kierowanie osób wymagających wsparcia do poradni specjalistycznych – Centrum Interwencji Kryzysowej, Specjalistycznej Poradni dla Rodzin,
- 6) Sporządzanie opinii dla potrzeb Sądu w przypadku rodzin, wobec których toczą się postępowania sądowe,
- 7) Prowadzenie współpracy z kuratorami zawodowymi w sprawach indywidualnych

- rodzin objętych nadzorem,
- 8) Kierowanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przeciwko rodzinie,
  - 9) Podejmowanie działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
  - 10) Realizacja kontraktów socjalnych w ramach projektu systemowego „Człowiek inwestycją w społeczeństwo”, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego - realizacja instrumentów aktywnej integracji, m. in.: grupa samopomocowa dla osób współzależnionych DDA oraz doświadczających przemocy,
  - 11) Kierowanie beneficjentów do uczestnictwa w „Programie Aktywności Lokalnej Mieszkańców Miasta Lublin na lata 2009 - 2013”, realizowanym przez Katolickie Stowarzyszenie Pomocy Osobom Potrzebującym „AGAPE” w Lublinie, który umożliwił skorzystanie ze specjalistycznej pomocy i nabycie wiedzy w zakresie radzenia sobie w sytuacjach trudnych,
  - 12) Zorganizowanie pogadanki dla osób starszych w ramach projektu socjalnego „O tym się mówi, czas seniora” pod nazwą „Świadomość ludzi starszych dotycząca przemocy”,
  - 13) Zorganizowanie przez pracowników socjalnych spotkania p.n.: „Człowiek starszy jako ofiara przestępstwa”.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie podejmował również działania w ramach realizacji programu prewencyjnego „Niebieskie Karty”.

W 2012 r. zostały wzmocnione oraz na nowo doprecyzowane działania na rzecz osób doznających przemocy. Inicjatywę realizowano w sposób interdyscyplinarny – w ramach prowadzonych grup roboczych. W 2012 r. wobec wszczętej procedury „Niebieskie Karty” powołano 532 grupy robocze, w ramach których odbyło się 1450 spotkań. W skład grup roboczych powoływano pracowników socjalnych, przedstawicieli Policji, placówek oświatowych, specjalistów z zakresu psychologii oraz terapeutów. Realizowane czynności przyczyniły się do wzmocnienia działań wobec zjawiska przemocy, zacieśnienia współpracy oraz zaangażowania instytucji w zmniejszenie skali problemu. Spotkania grup roboczych pozwoliły na lepszą wymianę informacji oraz sprzyjały skuteczności prowadzonych działań.

Działania w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom związanym z przemocą w rodzinie podejmowała także Komenda Miejska Policji w Lublinie, która wykonywała następujące czynności:

1. Procedura interwencji Policji wobec przemocy w rodzinie „Niebieskie Karty”.

W okresie 2012 r. na terenie podległym Komendzie Miejskiej Policji w Lublinie przeprowadzono ogółem 3959 interwencji domowych. Wszczęto 421 procedur interwencji Policji wobec przemocy w rodzinie „Niebieska Karta”. Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą ogółem wyniosła 559, w tym 398 kobiet, 56 mężczyzn i 105 małoletnich. Liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie to ogółem 417 osoby, z czego 39 to kobiety, a 378 mężczyźni. Liczba osób, zatrzymanych, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie wyniosła ogółem 120, w tym 7 kobiet i 113 mężczyzn. Liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie będąc pod wpływem alkoholu to ogółem 175 (6 kobiet i 169 mężczyzn), w tym przewiezionych do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych do wytrzeźwienia 112 osób, w tym 3 kobiety i 109 mężczyzn.

2. Program „Razem przeciw przemocy”, „Policyjna maskotka przyjacielem dziecka”.

W ramach realizacji programu w Zespole ds. Nietletnich i Patologii Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji jako system wsparcia dla ofiar przemocy funkcjonował telefon konsultacyjno - informacyjny 81-535-53-30 „My Cię wysłuchamy i pomożemy”. W 2012 roku udzielono 121 porad telefonicznych oraz 114 porad indywidualnych osobom zgłaszającym się z problemami dotyczącymi przemocy oraz uzależnień. Kolejnym elementem wsparcia dla ofiar przemocy był Miejski Pokój Przyjęć dla Ofiar Przemocy, w którym przesłuchiwane są małoletnie ofiary przestępstw. W 2012 r. przeprowadzono 11 przesłuchań, w trakcie których przesłuchano 13 osób małoletnich

Ofiarom przemocy udzielano wsparcia psychicznego i emocjonalnego. W ramach pomocy ofiarom przemocy przekazywano adresy instytucji działających na rzecz ofiar przemocy. Małoletnie ofiary przemocy, w ramach rekompensaty doznanych krzywd, otrzymywały policyjną maskotkę „Sierżanta Poli”.

Ponadto w ramach realizacji projektu „Razem przeciwko przemocy” na podstawie Umowy Partnerskiej zawartej pomiędzy Komendantem Miejskim Policji w Lublinie, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Lublinie oraz Katolickim Stowarzyszeniem Pomocy Osobom Potrzebującym „AGAPE” na okres od 29 czerwca do 15 grudnia 2012 r. powołano patrol „Przeciwko Przemocy”. Do zadań policjantów pełniących służbę w ramach patrolu należało podejmowanie interwencji w miejscu gdzie zaistniała przemoc domowa, zatrzymywanie sprawców przemocy domowej, podejmowanie w razie potrzeby niezbędnych czynności zapewniających ochronę życia, zdrowia i mienia ofiar przemocy. W czasie trwania umowy Komenda Miejska Policji w Lublinie skierowała do służby patrol „Przeciwko Przemocy” 25 razy. W skład patrolu wchodził funkcjonariusze Policji

oraz psychologowie kierowani przez stronę partnerską.

I. III. PRZECIWDZIAŁANIE AGRESYWNYM ZACHOWANIOM GRUP DZIECI I MŁODZIEŻY.

W ramach przedmiotowego zadania Komenda Miejska Policji w Lublinie wraz ze Strażą Miejską Miasta Lublin realizowała program „Puste Ławki – Stop”.

W ramach „Zintegrowanych działań prewencyjnych pod nazwą „GIMBUS PATROL”, których celem była poprawa bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w rejonach szkół, patrolowano rejony wokół szkół, ze szczególnym zwróceniem uwagi na miejsca spotykania się młodzieży, które zostały wskazane między innymi przez dyrekcję placówek oraz na podstawie analiz meldunków dziennych. Patrolowano również rejony szczególnie zagrożone pod względem dokonywanych wymuszeń rozbójniczych na dzieciach i młodzieży wracającej ze szkół oraz monitorowano miejsca wypoczynku ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa młodzieży. Poszczególni dyrektorzy/pedagodzy wskazywali miejsca najbardziej zagrożone w rejonie ich szkół. Do Komendy Miejskiej Policji w Lublinie wpływała także korespondencja od dyrekcji szkół z prośbą o zwiększenie liczby patroli w okolicy szkoły, w celu zminimalizowania dokonywanych przestępstw, gdzie pokrzywdzonymi były dzieci i młodzież idąca lub wychodząca ze szkół, zwłaszcza w porze rannej i popołudniowo – wieczornej.

W ramach 165 pełnionych służb policjanci i funkcjonariusze Straży Miejskiej Miasta Lublin w 2012 roku wykonywali następujące zadania:

- prowadzili rozmowy z dziećmi, młodzieżą, dyrekcją i pedagogami ze szkół podstawowych, gimnazjalnych, średnich,
- patrolowali rejony szkół, ze zwróceniem uwagi na miejsca, gdzie gromadzi się młodzież - każdego dnia zgodnie z wyznaczonym rejonem służbowym patrol zobowiązany był objąć nadzorem 5 placówek oświatowych oraz jedno miejsce szczególnie zagrożone,
- kontrolowali miejsca grupowania się dzieci i młodzieży – 319,
- kontrolowali punkty sprzedaży alkoholu pod kątem dostępu osób niepełnoletnich – 117,
- ujawnili 1 osobę małoletnią pod wpływem narkotyków,
- wylegitymowali 737 osób,
- przeprowadzili 317 kontroli bagażu,
- przeprowadzili 32 kontrole osobiste,
- sprawdzili 149 telefonów komórkowych,

- skontrolowali 6 pojazdów,
- nałożyli 121 mandatów karnych,
- zatrzymali 9 nieletnich sprawców czynów karalnych,
- przeprowadzili 291 interwencji publicznych,
- ujawnili 7 uczniów na wagarach, którzy zostali doprowadzeni do szkół,
- zatrzymali 1 poszukiwaną osobę małoletnią.

Należy zaznaczyć że w realizacji programu „GLIMBUS PATROL” aktywnie uczestniczy Straż Miejska Miasta Lublin. Podejmowane działania oddziałują prewencyjnie na dzieci i młodzież, zaś funkcjonowanie programu jest bardzo pozytywnie oceniane przez dyrekcję szkół.

Ponadto w 2012 roku policjanci z Zespołu ds. Nieletnich i Patologii Wydziału Prewencji oraz z Wydziału Wywiadowczego Komendy Miejskiej Policji w Lublinie kontynuowali prowadzenie działań w zakresie poprawy bezpieczeństwa uczniów i studentów. W ramach przedsięwzięcia „Bezpieczny uczeń” prowadzono zajęcia teoretyczne z psychologi „Jak nie stać się ofiarą przestępstwa” oraz zajęcia praktyczne z technik samoobrony.

Przedsięwzięcie realizowano w następujących placówkach na terenie miasta:

- Gimnazjum nr 18 przy ul. Długosza,
- Gimnazjum nr 16 przy ul. Poturzyńskiej,
- Gimnazjum nr 19 przy ul. Szkolnej,
- Uniwersytet Medyczny w Lublinie,
- Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie,
- UMCS w Lublinie,
- Politechnika Lubelska.

Ogółem, w realizacji zadania uczestniczyło 440 osób w tym 190 uczniów i 250 studentów.

Problematyce związanej z bezpieczeństwem w swojej działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej dużo uwagi poświęcają także prowadzone przez miasto Lublin szkoły i placówki oświatowe. Tematyka dotycząca zagrożeń bezpieczeństwa dzieci i młodzieży zgodnie z założeniami programów wychowawczych szkół i szkolnych programów profilaktyki realizowana jest w ramach różnorodnych zajęć dydaktycznych, takich jak: edukacja wczesnoszkolna, godziny z wychowawcą, wychowanie do życia w rodzinie, wychowanie fizyczne, przysposobienie obronne, edukacja dla bezpieczeństwa, informatyka. W ramach przeciwdziałania zagrożeniom każdy nauczyciel wychowawca realizuje podczas swoich zajęć tematy związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom (alkohol, niktyna, narkotyki) i agresji oraz promocją właściwych postaw i zachowań

zgodnych z obowiązującymi normami społecznymi. Na początku roku szkolnego, na wszystkich zajęciach omawiane są zasady bezpieczeństwa i higieny obowiązujące w szkole. Nauczyciele łączą również z bieżącą tematyką zajęć lekcyjnych, tematykę zagrożeń bezpieczeństwa młodzieży promując trzeźwy i zdrowy styl życia, wskazując na niebezpieczeństwa wynikające z narkotyków, czy zagrożenia pojawiające się w wyniku kontaktu z sektami.

I. IV. PRZECIWDZIAŁANIE ZAGROŻENIOM DOTYCZĄCYM OSÓB STARSZYCH, NIEPEŁNOSPRAWNYCH, BEZROBOTNYCH I BEZDOMNYCH.

W ramach realizacji powyższego zadania Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie prowadził następujące przedsięwzięcia:

1. Działania na rzecz osób bezrobotnych:

- Kierowanie osób bezrobotnych do wykonywania prac społecznie użytecznych, stanowiących jedną z form zdobywania doświadczenia na rynku pracy. W ramach realizacji zadań w 2012 r. pracownicy służb społecznych kontynuowali wykorzystanie instrumentu aktywizacji w postaci prac społecznie użytecznych, stwarzającego osobom bezrobotnym, które przez wiele lat były nieaktywne zawodowo i nie pozostawały w stosunku pracy szansę czynnego udziału w rynku pracy. Ich celem była aktywizacja społeczno - zawodowa osób bezrobotnych (bez prawa do zasiłku dla bezrobotnych) oraz korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. W miesiącu styczniu 2012 r. przekazano do Miejskiego Urzędu Pracy w Lublinie listę 967 osób bezrobotnych (korzystających ze świadczeń pomocy społecznej), deklarujących akces podjęcia prac społecznie użytecznych oraz 62 osób bezrobotnych, które zostały wytypowane do uczestnictwa w pracach społecznie użytecznych w ramach porozumienia zawartego pomiędzy MOPR w Lublinie, Zarządem Nieruchomości Komunalnych oraz Miejskim Urzędem Pracy. Prace społecznie użyteczne w 2012 r. kierowane były do 200 osób bezrobotnych, korzystających ze środków pomocy społecznej (w tym 20 osób bezrobotnych, które uczestniczyły w niniejszej inicjatywie w ramach porozumienia zawartego pomiędzy MOPR, ZNK oraz MUP).
- Kierowanie osób bezrobotnych do uczestnictwa w zajęciach prowadzonych przez Centrum Integracji Społecznej „Nadzieja” w kierunku reintegracji społecznej i zawodowej.
- Kierowanie osób wykluczonych społecznie oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym do uczestnictwa w zajęciach Centrum Integracji Społecznej „POSTIS”.

- Kierowanie osób bezrobotnych do udziału w Klubie Integracji Społecznej „Szansa” Bractwa Miłosierdzia im. św. Brata Alberta oraz w Klubie Integracji Społecznej „Lubelski staw” Lubelskiej Spółdzielni Socjalnej – Koziółek.
- Systematyczne informowanie osób bezrobotnych o ofertach pracy w Miejskim Urzędzie Pracy w Lublinie.
- Realizacja kontraktów socjalnych w ramach projektu systemowego: „Człowiek inwestycją w społeczeństwo” z wykorzystaniem przez beneficjentów instrumentów aktywnej integracji, tj. trening pracy, specjalistyczne kursy.
- Kierowanie osób bezrobotnych do Caritas Archidiecezji Lubelskiej, Ośrodka Aktywizacji Społecznej i Zawodowej Bractwa Miłosierdzia im. św. Brata Alberta.
- Realizacja projektu „Grupa edukacyjna dla osób bezrobotnych – Pracus V”, którego głównym celem było nabycie umiejętności poruszania się po rynku pracy i poznania mechanizmów, które nimi rządzą. Projekt skierowany był do 16 beneficjentów.

Działania socjalne prowadzone wobec osób bezrobotnych ukierunkowane były przede wszystkim na przywrócenie aktywności klientów na rynku pracy. Wykorzystywano tutaj wiedzę oraz umiejętności pracowników socjalnych, jednakże zasadniczy czynnik sprzyjający powrotowi na rynek pracy stanowiło zaangażowanie osoby bezrobotnej w dążeniu do zmiany istniejącej sytuacji. Zwiększenie aktywności osób bezrobotnych odbywało się poprzez realizowaną pracę socjalną. Ustalenia dotyczące podjęcia niezbędnych działań uzgadniane były wspólnie z klientem, co pozwalało na osiągnięcie indywidualnych celów. Działania planowane były w sposób sukcesywny i adekwatny do zasobów oraz indywidualnych możliwości osoby bezrobotnej.

2. Działania na rzecz osób bezdomnych:

- Udzielanie kompleksowej pomocy osobom bezdomnym.
- Upowszechnianie informacji dotyczącej działalności placówek dla osób bezdomnych.
- Podpisywanie kontraktów socjalnych.
- Prowadzenie działań osłonowych na rzecz osób bezdomnych, zwłaszcza w okresie silnych mrozów, m. in. systematyczne wizytowanie miejsc, w których mogły przebywać osoby bezdomne, umieszczanie informacji nt. placówek oferujących pomoc osobom bezdomnym.
- Działania Dziennego Ośrodka Wsparcia dla Bezdomnych przy ul. Młyńskiej 18:
  - W 2012 r. udzielono wsparcia 300 osobom, sporządzono 367 wywiadów środowiskowych, sporządzono 23 wnioski o przyznanie miejsca w schroniskach oraz 1 o umieszczenie w domu pomocy społecznej. Ponadto pracownicy w roku 2012 przeprowadzili 90 ankiet środowiskowych.

- Prowadzenie Programu Aktywności Lokalnej w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, poprzez poprawę umiejętności społecznych i zawodowych „Nowe życie 3”.
  - Możliwość korzystania z zaplecza higieniczno – pralniczego oraz kuchennego na terenie placówki a także świetlicy i punktu bibliotecznego.
  - Zabezpieczenie opieki medycznej, profilaktyka uzależnień, ubezpieczenia zdrowotne, przeprowadzenie prelekcji pod nazwą: „Jak uniknąć raka szyjki macicy” oraz „Choroby weneryczne”. Ponadto przeprowadzono wywiady, dotyczące potwierdzenia prawa do świadczeń zdrowotnych.
  - Prowadzenie komputerowej ewidencji bezdomnych – bazy danych.
  - Opracowywanie indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności (w 2012 roku pracownicy socjalni prowadzili 3 programy wychodzenia z bezdomności).
  - Prowadzenie poradnictwa psychologicznego, kierowanie osób zainteresowanych do punktów bezpłatnych porad prawnych na terenie Miasta Lublin.
  - Upowszechnianie informacji o działalności poszczególnych placówek dla osób bezdomnych, miejscach tymczasowego wsparcia, możliwości uzyskania pomocy w rozwiązywaniu trudnych problemów.
  - Liczba osób objętych pomocą w ramach działań środowiskowych realizowanych przez Dzienny Ośrodek Wsparcia dla Bezdomnych: spotkanie noworoczne – 30 os., Prelekcja na temat „Jak uniknąć raka szyjki macicy” – 24 os., Walentynka dla Ciebie – 30 os., Śniadanie Wielkanocne – 22 os., Konkurs „Plakat Wielkanocny” - wystrój świetlicy – 11 os., Prelekcja na temat „Choroby weneryczne” – 13 os., Dystrybucja żywności – 49 os., Spotkanie opłatkowe – 50 os., Wyjście do opery – 10 os.
3. Działania na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych:
- Kontynuowanie działań wolontarystycznych, skierowanych m. in. do osób chorych, samotnych oraz niepełnosprawnych, które własnym staraniem nie są w stanie przezwyciężyć rodzących się problemów życia codziennego. Wolontariat ukierunkowany był na tworzenie warunków do godnego funkcjonowania w społeczeństwie grup i osób zależnych oraz promowanie innowacyjnych form wsparcia. W 2012 r. pomoc wolontarystyczną świadczyło 82 wolontariuszy.
  - Pomoc i wsparcie w ramach realizowanej pomocy usługowej, systematyczny nadzór nad jakością świadczonej pomocy, zgodnie z ustalonym zakresem czynności, motywowanie rodziny do udzielenia wsparcia na rzecz osób bliskich

- i krewnych, aktywizowanie środowiska sąsiedzkiego w kwestii udzielenia wsparcia.
- Zapobieganie wyizolowaniu społecznemu osób starszych i niepełnosprawnych poprzez organizowanie wydarzeń o charakterze integracyjnym, m. in.: festyny, pikniki, spotkania okolicznościowe z udziałem różnych grup wiekowych, organizowanie akcji na rzecz osób samotnych.
  - Kierowanie osób do Centrum Aktywizacji i Rozwoju Seniorów działającego w strukturze Filii nr 5 MOPR w Lublinie.
  - Zorganizowanie prelekcji nt.: „Izolacja społeczna ludzi starszych” oraz pogadanki nt. „Jak polepszyć jakość życia w starości?”.
  - Przeprowadzenie akcji pod hasłem „Łączymy pokolenia” oraz akcji pod hasłem „Więź pokoleń”. Przedsięwzięciem objęte były osoby starsze pozostające w systemie pomocy społecznej.
  - Zorganizowanie spotkania edukacyjno - informacyjnego nt.: „Człowiek starszy ofiarą przestępstwa - Metoda na wnuka, zorganizowane we współpracy z VI Komisariatem Policji”. W spotkaniu wzięło udział 15 seniorów.
  - Zorganizowanie spotkania pod hasłem „Bezpieczny senior”, w ramach programu profilaktyczno - prewencyjnego „Stop Oszustom”. W spotkaniu uczestniczyło 15 seniorów.
  - Zorganizowanie we współpracy z Komendą Miejską Policji spotkania pod hasłem „Poczuj się bezpiecznie w domu i na ulicy”. W spotkaniu brało udział 40 seniorów.
  - Zorganizowanie kampanii społecznej „Zobacz samotność nie bądź obojętny”.
  - Zorganizowanie Festynu łączącego pokolenia pn. „Dzieciocy Dzień Radości”, którego celem było wzmocnienie więzi międzypokoleniowych, rodzinnych oraz pogłębienie spójności społecznej i terytorialnej. W festynie uczestniczyło około 300 osób.
  - Realizacja projektu „Bezpieczna dzielnica”, mającego na celu zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców dzielnicy Śródmieście oraz nabycie przez seniorów umiejętności skutecznego reagowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa poprzez nabycie wiedzy z zakresu przemocy oraz udzielania pierwszej pomocy. W spotkaniu wzięło udział 20 seniorów.
  - Realizacja projektu pn.: „Na zdrowie nigdy nie jest za późno”, adresowanego do osób starszych z obszaru działania Filii Nr 1 oraz pensjonariuszy z dziennego Domu Pomocy Społecznej Nr 1 przy ul. Niecałej 16.
  - Kontynuowanie działalności „Klubiku Seniora”.

I. V. PRZECIWDZIAŁNIE ZAGROŻENIOM PROWADZĄCYM DO OGRANICZENIA WYCHOWAWCZEJ ROLI SZKOŁY.

Realizacji zadania służyły programy profilaktyki szkolnej oraz formy zajęć pozalekcyjnych ukierunkowane na pracę wychowawczą realizowane przez szkoły na terenie Lublina. W ramach zajęć lekcyjnych odbywały się zajęcia integracyjno - adaptacyjne dla uczniów klas pierwszych, zajęcia dotyczące przemocy rówieśniczej, zajęcia kształtujące umiejętności radzenia sobie ze stresem, warsztaty doskonalące umiejętności komunikacji społecznej. Wykorzystywano filmy, np. „Stop dopalaczom”, „Eksperyment”, prezentacje multimedialne, np. „Bezpieczeństwo w ruchu drogowym – trzeźwy styl życia”. Wychowawcy korzystali również z opracowanych scenariuszy zajęć, np. na temat zagrożeń płynących z Internetu, które umożliwiały przeprowadzenie interesujących zajęć z uczniami, poruszających tematykę zagrożeń internetowych. Problematyka z zakresu zagrożeń i bezpieczeństwa dzieci i młodzieży omawiana była podczas spotkań ze specjalistami, takimi jak pedagog oraz policjant. Poruszane tematy dotyczyły rodzajów zagrożeń, sposobów ich unikania poprzez kształtowanie postaw asertywnych oraz wyposażenie uczniów i rodziców w wiedzę jak postępować w sytuacji zagrożeń i do kogo zwrócić się po pomoc. Przeprowadzano prelekcje nt. zakazu palenia tytoniu i spożywania alkoholu w miejscach publicznych, posiadania i zażywania narkotyków i dopalaczy, kierowania pojazdami pod wpływem alkoholu lub narkotyków, skutków prawnych i psychologicznych takich działań. Odbywały się prowadzone przez pedagoga zajęcia stymulująco - terapeutyczne w zakresie umiejętności społecznych, zajęcia socjoterapeutyczne dla uczniów przejawiających zaburzenia zachowania, diagnozowanie sytuacji społecznej uczniów klas pierwszych, rozmowy z uczniami mające na celu rozpoznanie atmosfery panującej w zespołach klasowych, ankiety, treningi umiejętności społecznych, warsztaty dla uczniów klas pierwszych, redukcja napięcia psychicznego w sytuacjach problemowych, kształtowanie zdrowych nawyków rozwiązywania problemów – bez alkoholu i środków odurzających. W ramach działań alternatywnych, na rzecz zaspokojenia potrzeb psychicznych i fizycznych uczniów odbyły się spotkania z przedstawicielami różnorodnych instytucji, m. in. fundacji „Praesterno” dot. trudności wieku dojrzewania i funkcjonowania w relacjach społecznych połączone z rekrutacją kandydatów do terapeutycznych grup młodzieżowych. Ważne miejsce w zakresie działalności oświatowej na rzecz bezpieczeństwa dzieci i młodzieży zajmowały zajęcia pozalekcyjne. Wymienić wśród nich można: koła PCK, koła zainteresowań, np. koło ekologiczne zajmujące się problematyką funkcjonowania człowieka w środowisku, zajęcia sportowe, zajęcia artystyczne, chóry szkolne, orkiestrę szkolną, szkolne koła

pierwszej pomocy, kluby np. „Szkolny Klub Antynikotynowy”, którego działalność koncentruje się w obszarze przeciwdziałania zagrożeniom związanym z uzależnieniami. W ramach zajęć dodatkowych w szkołach przeprowadzane były konkursy plastyczne, np. na najciekawszy plakat nt. szkodliwości palenia tytoniu, konkursy wiedzy o tematyce uzależnień, np. „Szkolny konkurs wiedzy o AIDS”, „Żyjmy zdrowo i bezpiecznie”, „Czas na zdrowie” dotyczący zdrowego stylu życia połączone z wystawą i konsumpcją produktów pochodzenia naturalnego, organizowane były przeróżne akcje, np. Szkolny Dzień Profilaktyki, akcja profilaktyczna „Światowy Dzień Rzucania Palenia”, „Dzień bezpiecznego komputera”, „Dzień Szkoły bez Przemocy”, „Dni Dobrego Wychowania”, sportowe turnieje profilaktyczne, kursy pierwszej pomocy. Tematyka bezpieczeństwa wdrażana była dzięki realizacji szkolnych programów wychowawczych, szkolnych programów profilaktyki oraz licznych autorskich programów edukacyjno - wychowawczych i profilaktycznych, uwzględniających problematykę dotyczącą szeroko rozumianego bezpieczeństwa, wśród których wymienić można: *7 Kroków, Adapciak, Agresji mówimy nie, Alkohol chemiczna pułapka, Alkohol kradnie wolność, niszczy rodzinę, Alkohol szkodzi zdrowiu, Amfetamina, haszysz, grzybki halucynogenne, Archipelag Skarbów, Bezpieczna droga do domu, Bezpieczna droga do i ze szkoły, Bezpieczna i przyjazna szkoła, Bezpieczna Szkoła - Bezpieczny Uczeń, Bezpieczne ferie, Bezpieczne wakacje, Bezpieczny Internet, Bezpiecznym być, Biorę odpowiedzialność, Cenzor, Chcemy być sobą, Choroby XXI wieku, Cukrzyca i zasady udzielania pomocy dzieciom z cukrzycą, Czterolistna Koniczyna, Dobrze nam razem, Dyskusyjny Klub Filmowy, Dziecko w sieci, Dziękuję, nie, Gimnazjalny Elementarz Profilaktyczny, HIV, AIDS jak go unikać, Innowacyjne programy integralne wczesnej interwencji socjalnej przeciwdziałające wykluczeniu społecznemu młodzieży w województwie lubelskim, Jak sobie radzić z własnymi emocjami, Jestem bezpiecznym rowerzystą, Jestem wolny nie biorę, Kibic czy kibol, Klub bezpiecznego Puchatka, Koniczyna, Konkurs Wiedzy o AIDS, Kroki kontroli złości, trening kontroli złości, Kultura Bezpieczeństwa, Lubelszczyzna wczoraj i dziś, Lublin w sieci życzliwości, Marihuana a organizm człowieka, Między nami kobietami, Młodzieżowe grupy wsparcia, Moja wartość – Ja, Można inaczej, Mój przyszły zawód, Myślę NIE – mówię NIE, Narkotyki i dopalacze, Nasze spotkania, Nie biorę, nie palę nie piję, Nie boję się matury, styl życia, który łagodzi stresy, Nie pal przy mnie proszę, Odpowiedzialność karna nieletnich, Odpowiedzialność prawna zażywania i posiadania narkotyków i dopalaczy, Poznaj swoje miasto, Profilaktyka agresji w szkole, Profilaktyka i biologiczne podstawy HIV/AIDS, Profilaktyka Przemocy, Profilaktyka raka piersi, Profilaktyka zaburzeń depresyjnych wśród młodzieży w wieku 16 – 17 lat, Program edukacji czytelniczo – medialnej, Program edukacji ekologicznej, Program Mediatorów rówieśniczych, Program naprawy frekwencji,*

Przeciwdziałanie psychomanipulacji, Ratujemy i uczymy ratować, Rowerowa Szkoła, Rówieśniczy doradcy, Różowa wstążeczka, Rzuć palenie, Schizofrenia – otwórzcie drzwi, Słoneczko nasze rozchmurz się, Sportowiec bez nałogów, Spójrz inaczej, Stop agresji, Stop przemocy, Stój czerwone, idź zielone, Stres pod kontrolą, Super Liga, Szkolny system zapobiegania absencji, Szkolny system zapobiegania agresji, Szkoła bez przemocy, Szkoła Dobrze Wychowana, Szkoła z prawami dziecka, Szok przez cały rok, Światowy dzień rzucania palenia, Transplantacja – jestem na TAK, Podziel się swoją decyzją, Transplantologia, Trzeźwy Yuppie, Trzymaj formę, Umiejętności społeczne krok po kroku, Uzależnienie – zapobieganie i pomoc, Używanie narkotyków jako ryzyko zakażenia HIV/ AIDS – fakty na temat HIV/ AIDS, W sieci – stop cyberprzemocy, W sieci życzliwości, W zdrowym ciele zdrowy duch, Wolność oddechu, Wybieram zdrowie, Wybierz życie - pierwszy krok, Zachowaj trzeźwy umysł, Zanim spróbujesz, Zdrowa świetlica, Zjawisko kultów destrukcyjnych – sekty, Znajdź właściwe rozwiązanie, Znane sygnały alarmowe – jesteśmy bezpieczni. Ważnym elementem wszystkich wyżej wymienionych programów była nie tylko identyfikacja zagrożeń, ale także wskazanie prawidłowych sposobów radzenia sobie w sytuacjach niebezpiecznych.

Zadanie, jakim jest wdrożenie oraz prawidłowa realizacja szkolnych programów profilaktycznych możliwe jest do zrealizowania dzięki wsparciu finansowemu, udzielanemu zainteresowanym szkołom przez Urząd Miasta Lublin w formie dofinansowania programów w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz wsparciu ze strony organizacji zajmujących się tego typu problematyką. Szkoły i placówki oświatowe prowadzone przez miasto Lublin prowadziły szeroką współpracę z licznym gronem instytucji, wśród których znajduje się: Policja, Straż Miejska, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, Sąd Rodzinny i Nieletnich, Prokuratura Rejonowa, Kuratorzy Sądowi, Akademia Młodzieżowa Szczęśliwe Dzieciństwo, Ognisko Wychowawcze im. Św. Józefa, Caritas, Centrum Aktywności Środowiskowej, Centrum Interwencji Kryzysowej, Centrum Młodzieży „Nie Lękajcie się”, Centrum Onkologii Ziemi Lubelskiej, Centrum Pomocy Psychologicznej i Psychoterapii, Centrum Wolontariatu, Fundacja „Praesterno”, Fundacja „Dzieci Niczyje”, Fundacja Działań Edukacyjnych „KReAdukcja”, Fundacja na rzecz Osób Niewidomych i Niepełnosprawnych „Pomóż i Ty”, Fundacja „Szczęśliwe Dzieciństwo”, GIMBUS-patrol, Hospicjum Małego Księcia w Lublinie, Katolickie Stowarzyszenie Pomocy Osobom Uzależnionym AGAPE, Kuratorium Oświaty, Liga Obrony Kraju, Lubelskie Towarzystwo Cyklistów, Medyczne Studium Zawodowe im. prof. St. Liebharta, Międzynarodowe Stowarzyszenie Studentów Medycyny IFMSA, Międzyszkolny Związek Sportowy, Młodzieżowa Giełda Inicjatyw, Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii, Ośrodek Leczenia

Uzależnień, Ośrodek Opiekuńczo - Wychowawczy Wsparcia Dziennego „Domostwo Amigoniańskie”, Ośrodek Profilaktyki Środowiskowej, Ośrodek Terapii Uzależnień MONAR, Ośrodek dla Uchodźców, Placówka Wsparcia Dziennego „Jutrzenka”, Pogotowie Opiekuńcze, Pogotowie Ratunkowe, Polski Czerwony Krzyż, poradnie leczenia uzależnień, Przychodnia Terapii Uzależnień od Substancji Psychoaktywnych w Lublinie przy Szpitalu Neuropsychiatrycznym, Radio Lublin, rady dzielnic, Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Lublinie, Specjalistyczna Poradnia Psychoprofilaktyki i Terapii Rodzin, Stowarzyszenie Absolwentów i Sympatyków SP6, Stowarzyszenie AGAPE, Stowarzyszenie Szlachetna Paczka, Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie Zagrożonej Patologią Społeczną POSTIS, Stowarzyszenie Pedagogów NATAN, Stowarzyszenie Producentów i Dziennikarzy Radiowych, Świetlica środowiskowa Akcji Katolickiej, Towarzystwo „Nowa Kuźnia”, Towarzystwo Wiedzy Powszechnej w Lublinie, uczelnie wyższe, UNICEF, Uniwersytet Dziecięcy UNIKIDS, Lubelski Urząd Wojewódzki, Wojewódzka i Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Lublinie, Wojewódzki Ośrodek Leczenia Uzależnień od Alkoholu, Zespół Interdyscyplinarny, Żandarmeria Wojskowa, kluby sportowe, służba zdrowia, parafie. Współpraca w wymienionych instytucjach przyjmuje takie formy jak: współorganizowanie programów profilaktycznych i edukacyjnych, prelekcje multimedialne, organizacja konkursów, udział i organizacja festynów szkolnych i środowiskowych, konsultacje, zajęcia z socjoterapii, realizacja warsztatów, współrealizacja projektów, organizacja punktów konsultacyjnych.

Szkoły i placówki oświatowe realizowały wiele różnorodnych form oddziaływań wychowawczych oraz podnoszących bezpieczeństwo w szkole. Wymienić tu można apele, pogadanki, spektakle profilaktyczne, warsztaty, metody diagnostyczne, stosowanie procedur wycieczek, imprez, uroczystości szkolnych, projekty, wystawy, konkursy, debaty, lekcje prowadzone przez pedagoga szkolnego lub psychologa, zajęcia interwencyjne, działania interwencyjne wobec agresywnych zachowań uczniów, pracę z agresorem i ofiarą, wykorzystanie edukacyjnych programów komputerowych, prezentacje filmów edukacyjnych, organizowanie spotkań dla uczniów, nauczycieli i rodziców z przedstawicielami instytucji wspierającymi proces dydaktyczno - wychowawczy, uczestnictwo rodziców w tzw. „Szkoła dla Rodziców”. Szkoły organizują corocznie spektakle profilaktyczne dla uczniów o tematyce z zakresu przemocy, uzależnień od narkotyków, alkoholu, radzenia sobie w sytuacjach trudnych i inne. W placówkach oświatowych wykorzystywane są programy komputerowe, blokujące dostęp do niewłaściwych treści na stronach internetowych. Na terenie szkół eksponowano informacje (plakaty, gazetki) dotyczące przeciwdziałania przemocy, agresji czy uzależnieniom. Redagowano także gazetki szkolne cyklicznie omawiające problemy

uczniów. Bardzo ważnym działaniem mającym wpływ na poziom bezpieczeństwa uczniów była integracja zespołów klasowych i społeczności szkolnej (wycieczki, uroczystości szkolne, zabawy, dyskoteki), zachęcanie uczniów do aktywności m. in. poprzez włączanie ich w działania organizowane w ramach programów, akcji i kampanii społecznych, działalność samorządu uczniowskiego – przez co czuli się oni współtwórcami codziennego życia szkoły i rosło w nich poczucie odpowiedzialności za to, co się w niej dzieje. Szkoły starały się zagospodarować czas wolny dzieci i młodzieży głównie poprzez ofertę zajęć w ramach kół zainteresowań, zajęć sportowych, projektów m. in. współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, akcji charytatywnych, wolontariatu. Organizowano zajęcia z mediacji dla uczestników programu Mediatorów rówieśniczych. Ponadto w szkołach przeprowadzano „próbną ewakuację” uczniów i pracowników. Wnioski i spostrzeżenia służyły do uaktualniania procedur BHP. Członkowie rad pedagogicznych brali udział w różnorodnych formach samokształceniowych: seminariach, warsztatach, konferencjach, szkoleniach. Sytuacja rodzinna uczniów była analizowana przez wychowawców klas i pedagoga szkolnego. Przeprowadzano rozmowy indywidualne z uczniami, także z udziałem rodziców i dyrekcji. Szkoły współpracowały z opiekunami wiosek dziecięcych SOS, domów dziecka, kuratorami, wychowawcami burs i internatów. W celu poprawy świadomości o sytuacji uczniów szkoły przeprowadzano ankiety diagnozujące np. formy spędzania czasu wolnego przez uczniów, rodzaje zagrożeń, z jakimi spotykają się w szkole i poza szkołą. W celu zapewnienia porządku w szkole wprowadzano obowiązek noszenia identyfikatorów, dyżury nauczycieli na korytarzach i w szatni podczas przerw, prowadzenie rejestracji osób wchodzących do szkoły. Prowadzono monitoring absencji uczniów.

Działania wychowawcze wzmacnianie były przez realizację procedur zawartych w statucie szkoły. W 2012 roku w 10 szkołach dokonano zmian w statutach, mających na celu podniesienie bezpieczeństwa uczniów. Ponadto szkoły prowadzone przez miasto Lublin posiadają i wykorzystują w swojej pracy procedury dotyczące kontroli realizacji obowiązku szkolnego, przeciwdziałania przemocy, agresji oraz innym patologicznym zjawiskom występującym na ich terenie. W statutach znajdują się zapisy uwzględniające katalogi sankcji wynikających z tytułu naruszenia zasad współżycia w społeczności szkolnej i zapisy w zakresie wychowawczych oddziaływań szkoły. Określone są także szczegółowe procedury postępowania w sytuacjach szczególnych zagrożeń związanych z używaniem środków odurzających i substancji psychoaktywnych, procedury postępowania nauczycieli i wychowawców w sytuacjach zagrożeń uczniów przestępczością i demoralizacją, w tym alkoholizmem i narkomanią. Wzmacniane jest poczucie odpowiedzialności uczniów za naganne zachowanie poprzez: rygorystyczne

przestrzeganie zapisów w statucie związanych z tym zagadnieniem, natychmiastową reakcję nauczycieli i innych pracowników szkoły a także samych uczniów na wszelkie, niewłaściwe zachowania uczniów, stosowanie całego wachlarza nagród i kar oraz ścisłą współpracę z rodzicami.

Wśród licznych działań szkoły dotyczących zapewnienia bezpieczeństwa dzieci i młodzieży są także takie, które w sposób szczególny dotyczą zapobiegania alkoholizmowi, narkomanii i przestępczości. W szkołach zainstalowany jest monitoring wizyjny obejmujący swym zasięgiem wewnątrz budynku szkoły jak i tereny przyległe do budynku szkoły. Spełniał on przede wszystkim funkcję prewencyjną. Obecność kamer powodowała wzrost dyscypliny wśród młodzieży i zapobiegała powstawaniu sytuacji związanych z agresją, niszczeniem mienia, itp., nie tylko wewnątrz budynku szkoły, ale i w jego sąsiedztwie (parking, boisko szkolne). Monitoring wpływał na wzrost poczucia bezpieczeństwa wśród uczniów. Spełniał oczekiwania rodziców w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom, ułatwiał szkole prowadzenie działalności opiekuńczej i wychowawczej. Stały podgląd obrazu umożliwiał wczesne rozpoznawanie i szybkie zapobieganie sytuacjom mogącym przerodzić się w akty agresji, czy wandalizmu. Szkoły zwracały się także do Straży Miejskiej z prośbą o częstsze patrole w pobliżu szkoły, niejednokrotnie zatrudniały pracowników ochrony, finansowanych także z funduszy rady rodziców. Organizowano spotkania z pracownikami Policji, zajęcia z psychologiem dla uczniów przejawiających trudności w zachowaniu (w tym agresję) i w nauce, zajęcia profilaktyczne. Szkoły starały się także prezentować właściwe postawy młodzieży i uczyć zdrowego stylu życia m. in. poprzez organizowanie dni, w których uczniowie prezentują swoje talenty i mają szansę zapoznać się z pasjami osób dorosłych, pochodzących z ich środowiska, stwarzanie na terenie szkoły możliwości alternatywnego spędzania czasu wolnego (zajęcia sportowe, chór, koła zainteresowań, prace Samorządu Uczniowskiego, uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych), mitingi profilaktyczne (np. III miting profilaktyczno – sportowy „Tour de Zemborzyce”), organizowanie konkursów wiedzy o uzależnieniach. W roku 2012 wiele szkół uczestniczyło w ogólnopolskiej kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł” podejmującej problem profilaktyki uzależnień. Jednym z jej najważniejszych celów jest promowanie konstruktywnych postaw, zdrowego stylu życia oraz atrakcyjnych dla dzieci i młodzieży zachowań prospołecznych jako alternatywy wobec wielu patologii, szczególnie picia alkoholu, zażywania narkotyków oraz stosowania przemocy.

Szkoły podejmowały również liczne działania w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w ruchu drogowym. Temat ten jest zawarty w Szkolnym Programie Wychowawczym, a jego treści realizowane były na godzinach wychowawczych,

lekcjach przysposobienia obronnego, edukacji dla bezpieczeństwa, techniki, podczas apele, czy też na przedmiotowych zajęciach z zakresu techniki prowadzenia pojazdów samochodowych. Realizowano międzyprzedmiotową ścieżkę z zakresu wychowania komunikacyjnego. Na początku roku szkolnego wychowawcy klas przeprowadzali na godzinie wychowawczej szkolenie uczniów w zakresie przepisów ruchu drogowego i bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Wychowawcy klas pierwszych zapoznawali uczniów z zasadami bezpiecznego poruszania się w okolicy szkoły. Przepisy dotyczące bezpieczeństwa w drodze do i ze szkoły omawiano także przez inspektora BHP. Zasady bezpieczeństwa omawiane były również przed każdą dłuższą przerwą w zajęciach szkolnych (wakacje, ferie, święta). Przed rozpoczęciem wycieczek szkolnych szkolenie na temat zasad bezpieczeństwa przeprowadzali kierownicy wycieczek. Informacja o dokładnej dacie przeprowadzonego szkolenia zamieszczano na karcie wycieczki. Inne działania, jakie podejmowały szkoły w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa młodzieży w ruchu drogowym to: monitoring wokół szkoły; zapewnienie bezpieczeństwa na parkingu szkoły, włączenie się w działania na rzecz zainstalowania sygnalizacji świetlnej w bliskości szkoły, współpraca z Komendą Miejską Policji i Strażą Miejską w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa dojścia do szkoły. Organizowano spotkania pracowników Sekcji Prewencji Komendy Miejskiej Policji z uczniami na temat bezpieczeństwa w ruchu drogowym oraz popularyzacji akcji bezpieczeństwo na lądzie i wodzie. Na lekcjach techniki nauczyciele realizowali zagadnienia dotyczące zasad ruchu drogowego. Szkoły współpracowały także z Wojewódzkim Ośrodkiem Ruchu Drogowego w Lublinie w zakresie zdobywania przez uczniów karty rowerowej i motorowerowej oraz wyposażenia w niezbędne pomoce dydaktyczne. Gimnazjum nr 19 w Lublinie posiada dodatkowo patronat tej instytucji. Na szkolnym torze rowerowym odbywały się zajęcia praktycznej jazdy na rowerze oraz egzaminy na kartę rowerową. Inna forma zajęć z zakresu ruchu drogowego to zajęcia praktyczne - nauka poruszania się po ulicach osiedlowych sąsiadujących ze szkołą. Uczniowie brali także udział w Młodzieżowym Turnieju Motoryzacyjnym, mającym na celu poprawę bezpieczeństwa na drogach oraz w rajdach rowerowych, podczas których uzyskiwali informacje na temat bezpiecznego poruszania się po drogach miejskich i gminnych. Interesującym działaniem na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa uczniów w ruchu drogowym jest realizacja autorskiego programu z zakresu wychowania komunikacyjnego „Stój! czerwone – Idź! Zielone”, w ramach którego realizowano Tygodnie Wychowania Komunikacyjnego (apele, plakaty informacyjne, prace literackie i prace plastyczne nt. „Bezpieczna droga do szkoły”, „Bezpieczne ferie”, „Bezpieczne wakacje”), czy też udział w akcji „Przyjazna zebra”, organizacja akcji dla uczniów klas I szkół podstawowych „Odblaskowe pierwszaki”.

I. VI. PRZECIWDZIAŁANIE ZAGROŻENIOM ZWIĄZANYM Z PRZESTĘPCZOŚCIĄ PRZECIWKO MIENIU.

W ramach programu „Bezpieczny Lublin” Komenda Miejska Policji w Lublinie realizowała zadanie pn. „Stop Kradzieżom”. Podstawowym celem programu jest zapobieganie i ograniczanie ilości kradzieży występujących w miejscach lub okolicznościach, w których wykluczone są skuteczne działania w formie policyjnego patrolu i obchodu, czyli w obiektach zamkniętych, tj. biura, przychodnie lekarskie, szpitale, szkoły, lokale gastronomiczne, dyskoteki, środki komunikacji miejskiej, instytucje.

Ponadto celami programu są:

- stałe monitorowanie zagrożenia kradzieżami na terenie działania Komendy Miejskiej Policji w Lublinie,
- kreowanie wśród mieszkańców tzw. „bezpiecznych zachowań” utrudniających sprawcom dokonanie kradzieży,
- zachęcanie dyrektorów, kierowników lub właścicieli instytucji, przychodni, szpitali, szkół, placówek handlowych, dyskotek itp., do podnoszenia poziomu bezpieczeństwa na terenie swoich placówek,
- zapewnienie stałej informacji dla mieszkańców o zagrożeniach kradzieżami oraz sposobach ich unikania.

W głównej mierze realizatorami ww. programu są dzielnicowi Komendy Miejskiej Policji w Lublinie, których zadaniem jest ustalenie, na podstawie analizy stanu zagrożenia w podległych rejonach, wszystkich miejsc zagrożonych kradzieżami i podjęcie działań prewencyjnych polegających głównie na uświadomieniu mieszkańcom, kierownictwu oraz pracownikom biur, instytucji, lokali gastronomicznych, placówek służby zdrowia istnienia zagrożenia kradzieżami mienia oraz jednoczesne wskazanie sposobów unikania wymienionych zagrożeń.

W ramach realizacji programu w 2012 roku dzielnicowi z Komisariatów Policji Komendy Miejskiej Policji w Lublinie:

- przeprowadzili 694 spotkania środowiskowe oraz 816 pogadanek i rozmów profilaktycznych,
- sporządzili 124 pisemne wystąpienia dotyczące poprawy bezpieczeństwa w obiektach użyteczności publicznej zagrożonych kradzieżami mienia,
- przeprowadzili 10696 kontrole miejsc zagrożonych kradzieżami mienia (obiektów i instytucji),
- wykonali 462 działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa osób i mienia w obiektach objętych programem,
- ujawnili 717 kradzieży w obiektach objętych programem „Stop Kradzieżom” (sklepy,

biura, szpitale, dworce, pokoje w akademikach, galerie handlowe, restauracje, środki transportu MPK, itp.).

Czynny udział w przeciwdziałaniu zagrożeniom związanym z przestępczością, w tym przestępczością przeciwko mieniu miała także Straż Miejska Miasta Lublin. Funkcjonariusze Straży Miejskiej i Policji prowadzili wspólne patrole na terenie dzielnic Lublina (w sumie przeprowadzono 112 patroli) oraz kontrole ruchu drogowego.

Funkcjonariusze Straży Miejskiej Miasta Lublin w 2012 roku ujawnili 45 przestępstw oraz ujęli o przekazali Policji 53 osoby. Ujawnione przestępstwa dotyczyły m. in. kierowania pojazdem w stanie nietrzeźwości, kierowania pojazdem przez osoby pozbawione prawa jazdy prawomocnym wyrokiem Sądu, posługiwania się sfałszowanym dokumentem, naruszenia nietykalności cielesnej funkcjonariusza, pobicia.

W ramach przeciwdziałania zagrożeniom związanym z przestępczością przeciwko mieniu inicjatywy podejmował także Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie. Wśród nich wskazać należy:

- Spotkania pn. „Bezpiecznie w domu i na ulicy” zorganizowane w dniu 20.04. oraz 14.06.2012 r. Celem spotkań było omówienie zagadnień związanych z bezpieczeństwem osób starszych podczas korzystania ze środków komunikacji miejskiej, zachowania ostrożności w kontaktach z nowo poznanymi ludźmi, bezpiecznego korzystania z bankomatów, telefonów komórkowych w miejscach publicznych. W spotkaniach udział wzięły 44 osoby starsze.
- W ramach Lubelskich Dni Seniora zorganizowano spotkanie z seniorami, dotyczące bezpieczeństwa osób starszych oraz ofert wsparcia dziennego. Część spotkania poświęcona zagrożeniom związanym z przestępczością, w tym kradzieżom prowadzona była przez przedstawiciela Komendy Miejskiej Policji w Lublinie. W spotkaniu wzięło udział 14 osób.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie uczestniczył także w realizacji zadania pn. „resocjalizacja więźniów”. W związku z podpisanym w dniu 3 października 2011 r. Porozumieniem o współpracy w zakresie prowadzenia przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie kwartalnych spotkań informacyjnych dla osób osadzonych na terenie Aresztu Śledczego w Lublinie, w 2012 r. odbyły się na terenie Aresztu Śledczego w Lublinie 4 spotkanie przedstawiciela Ośrodka z osobami osadzonymi. Podczas spotkań udzielano informacji na temat zasad przyznawania i realizacji świadczeń w ramach systemu pomocy społecznej (świadczeń pieniężnych, pomocy rzeczowej oraz możliwości otrzymania schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania po opuszczeniu Aresztu Śledczego), udzielenia wsparcia finansowego ze środków społecznych na rzecz rodziny osadzonego, procedury ubiegania się o orzeczenie stanu

zdrowia i ustalenia stopnia niepełnosprawności, możliwości otrzymania lokalu socjalnego z zasobów gminy. W każdym spotkaniu wzięło udział około 30 - 40 osób odbywających karę pozbawienia wolności.

W realizacji programu pn. „resocjalizacja więźniów” uczestniczy także Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie. Zadanie to realizowano na podstawie umowy z Aresztem Śledczym w Lublinie z dnia 27 września 2006 r. o zatrudnieniu skazanych.

Zadanie pn. „rozbudowa monitoringu miasta Lublin” realizowane było przez Wydział Informatyki i Telekomunikacji Urzędu Miasta Lublin, który w 2012 roku podjął następujące działania:

- 1) Zrealizowano projekt pn. „Rewaloryzacja Ogrodu Saskiego w Lublinie”, w ramach którego zamontowano 18 szybkoobrotowych kamer IP wraz z infrastrukturą światłowodową, systemem zasilania, system rejestracji obrazu oraz jedną kamerę WEB wraz z serwerem streamingowym.
- 2) W porozumieniu z Uniwersytetem Marii Curie Skłodowskiej uruchomiono transmisję sygnału wizyjnego pomiędzy systemem monitoringu wizyjnego Miasteczka Akademickiego UMCS a systemem monitoringu Urzędu Miasta Lublin. W ramach porozumienia kamery systemu monitoringu UMCS (4 kamery obrotowe oraz 12 kamer stacjonarnych) zostały włączone do sieci Centrum Monitoringu Wizyjnego Urzędu Miasta Lublin.
- 3) Rozpoczęto proces rozbudowy systemu monitoringu miejskiego o kolejne 17 kamer. Zainstalowano macierz 80 TB do zapisu obrazu z kamer oraz zaprojektowano i ogłoszono przetarg na dostawę i montaż ściany wizyjnej dla Miejskiego Centrum Monitoringu Wizyjnego i 4 stanowiska oglądowe.
- 4) Wymieniono 4 kamery o standardowej rozdzielczości (SD) na kamery o wysokiej rozdzielczości (HD).
- 5) Wykonano przyłącze światłowodowe do budynku Urzędu Miasta przy ul. Lipowej 27 w którym siedzibę ma Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego.

II. OBSZAR KOMUNIKACYJNY

PROGRAM PREWENCYJNY „BEZPIECZNA TAKSÓWKA”.

Celem programu jest podniesienie poziomu bezpieczeństwa kierowców taksówek, stanowiących grupę zawodową o dużym ryzyku, znajdujących się często w sytuacjach zagrożenia. Program pozwala na szybszy przepływ informacji do stanowiska kierowania KMP w oraz dyżurnych Straży Miejskiej Miasta Lublin odnośnie zaistniałych zdarzeń na terenie miasta Lublin, co w rezultacie prowadził do skrócenia czasu reakcji na zaistniałe wydarzenia.

W ramach powyższego przedsięwzięcia działały dwa telefony alarmowego powiadamiania – przeznaczone do bezpośredniej łączności taksówkarzy z dyżurnym KMP w Lublinie oraz z dyżurnym Straży Miejskiej Miasta Lublin.

Ponadto w 2012 r. jeden z numerów alarmowych działających w ramach przedsięwzięcia „Bezpieczna Taksówka” obsługiwany przez dyżurnych KMP w Lublinie udostępniono dla potrzeb akcji „Nie bądź bierny, powiadom”, która miała na celu powiadamianie przez obywateli w sposób bezpieczny i niezauważalny o aktach wandalizmu w środkach komunikacji miejskiej. Z inicjatywą przeprowadzenia akcji zwrócił się Zarząd Transportu Miejskiego w Lublinie na wniosek Młodzieżowej Rady Miasta Lublin.

III. OBSZAR INFORMACYJNO – PROMOCYJNY.

Cele i założenia Programu „Bezpieczny Lublin” są propagowane w szkołach oraz wśród społeczności. Słowa uznania należą się w szczególności tym podmiotom, które prowadząc działania nadają realny kształt ideom zawartym w Programie. W szczególności dotyczy to funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Lublinie i funkcjonariuszy Straży Miejskiej Miasta Lublin, pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie, pracowników poszczególnych wydziałów Urzędu Miasta Lublin oraz pedagogów z placówek oświatowo - wychowawczych z terenu miasta.

Działania promujące Program prowadził również Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Lublin. W szczególności polegały one na partycypacji w przedsięwzięciach mających na celu profilaktykę i pogłębianie wiedzy na temat bezpiecznych zachowań wśród mieszkańców miasta, zwłaszcza tych najmłodszych. Działania te zostały opisane w dalszej części przedmiotowej Informacji.

IV. INNE DZIAŁANIA PODEJMOWANE NA RZECZ BEZPIECZEŃSTWA MIESZKAŃCÓW W 2012 ROKU.

Poza realizacją Programu „Bezpieczny Lublin”, celem zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego mieszkańcom miasta Lublin, Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Lublin podjął i wykonał w 2012 r. działania zmierzające do pełnej realizacji przyjętych zadań, które zostały podzielone na poszczególne działy i opisane poniżej.

IV. I. DZIAŁANIA W ZAKRESIE ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO.

Zapewnienie bezpieczeństwa pożarowego na terenie miasta jest obowiązkiem realizowanym przez Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie oraz Prezydenta Miasta Lublin. Zagadnienie powyższe w znacznym stopniu zostało omówione w informacji Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie o stanie bezpieczeństwa i ochrony przeciwpożarowej na terenie miasta Lublin w 2012 r.

W imieniu Prezydenta Miasta Lublin działania z zakresu ochrony przeciwpożarowej prowadził Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego, który nadzorował działalność 3 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych działających na terenie Lublina. Wymienione jednostki, w szczególności OSP Głusk z siedzibą w Lublinie, brały czynny udział w akcjach ratowniczo – gaśniczych i innych miejscowych zdarzeniach. Gmina Lublin w 2012 r. zapewniała jednostkom OSP środki finansowe na szkolenia strażaków - ratowników, badania lekarskie, zakup sprzętu ratowniczo - gaśniczego oraz paliwa.

IV. II. DZIAŁANIA NA RZECZ WSPARCIA POLICJI I PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ.

Na potrzeby Komendy Miejskiej Policji w Lublinie Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego przekazał środki w wysokości 30 000 zł z przeznaczeniem na dofinansowanie bieżącej działalności Komendy Miejskiej Policji w Lublinie. Ponadto ze środków będących w dyspozycji WBMiZK ufundowano nagrody dla laureatów uczestników konkursu organizowanego dla dzieci i młodzieży szkół podstawowych pn. „Jestem bezpieczny”.

Dodatkowo w związku z realizacją porozumienia w sprawie zorganizowania w 2012 roku służb ponadnormatywnych funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Lublinie

finansowanych ze środków stanowiących dochody własne Gminy Lublin, na rzecz Komendy Miejskiej Policji w Lublinie zostały przekazane środki w wysokości 200 000 zł.

Na potrzeby Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej przekazano środki w wysokości 50 000 zł z przeznaczeniem na zakup sorbentów, neutralizatorów i środków gaśniczych. Z budżetu Gminy Lublin zakupiona została także centrala telefoniczna obsługująca łączność alarmową.

IV. III. DZIAŁANIA W ZAKRESIE SPRAW OBRONNYCH O OBRONY CYWILNEJ.

W zakresie spraw obronnych opracowano Regulamin Organizacyjny Urzędu Miasta Lublin na czas zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny oraz zarządzenie Prezydenta Miasta Lublin w sprawie utworzenia Stałego Dyżuru dla potrzeb Prezydenta Miasta Lublin. Pracownicy WBMiZK wraz z pracownikami innych wydziałów i komórek organizacyjnych Urzędu Miasta Lublin wzięli udział w wojewódzkim ćwiczeniu obronnym pn. „Bystrzyca 2012”. Zorganizowano i przeprowadzono trening doręczania dokumentów powołania żołnierzom rezerwy w ramach Akcji Kurierskiej. Opracowano Zarządzenie Prezydenta Miasta w sprawie organizacji wykonywania zadań w ramach powszechnego obowiązku obrony w 2013 r. Zaktualizowano Plan Operacyjny funkcjonowania miasta Lublin w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny. Przeprowadzono 706 postępowań administracyjnych zakończonych wydaniem decyzji nakładających lub uchylających obowiązek wykonania świadczeń na rzecz obrony. Wspólnie z Wojskową Komendą Uzuppełnień Lublin oraz przedstawicielami Jednostek Wojskowych, przeprowadzono kontrole 9 zakładów pracy posiadających przedmioty świadczeń rzeczowych na rzecz obrony.

W zakresie Obrony Cywilnej przygotowano Zarządzenie Prezydenta Miasta Lublin w sprawie opracowania Planu Obrony Cywilnej Miasta Lublin oraz opracowano i uzgodniono z Wojewodą Lubelskim Plan Obrony Cywilnej Miasta Lublin. Ponadto zmieniono Zarządzenie Prezydenta Miasta w sprawie przygotowania i zapewnienia działania Miejskiego Systemu Wykrywania i Alarmowania (SWA) oraz Miejskiego Systemu Wczesnego Ostrzegania (SWO), a w ramach realizacji niniejszego Zarządzenia sformowano i przeszkolono skład osobowy Miejskiego Ośrodka Analizy Danych i Alarmowania. Opracowano Zarządzenie Prezydenta Miasta Lublin w sprawie ustalenia wykazu instytucji państwowych, przedsiębiorców i innych jednostek organizacyjnych oraz społecznych organizacji ratowniczych funkcjonujących na terenie miasta Lublin, przewidzianych do prowadzenia przygotowań i realizacji przedsięwzięć w zakresie obrony cywilnej w 2013 r. Opracowano i uzgodniono z Lubelskim Urzędem Wojewódzkim „Plan

działania Obrony Cywilnej w 2013 roku”, zaktualizowano Plan ochrony nieruchomości i ruchomych zabytków kultury na terenie miasta na wypadek szczególnych zagrożeń, zaktualizowano Plan Działania Publicznej i Niepublicznej służby zdrowia na wypadek zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i wojny. Zorganizowano szkolenie w 7 zakładach pracy miasta Lublin dla 502 pracowników z zakresu Obrony Cywilnej i powszechnej samoobrony ludności, celem nabycia umiejętności ochrony własnego zdrowia i życia oraz udzielania pomocy poszkodowanym.

W zakresie materiałowo – technicznego zaopatrzenia zakładów pracy i formacji Obrony Cywilnej przeprowadzono ocenę stanu technicznego sprzętu obrony cywilnej przechowywanego i eksploatowanego w zakładach pracy oraz w magazynie sprzętu OC Urzędu Miasta i uzgodniono z Lubelskim Urzędem Wojewódzkim zbiorczy protokół sprzętu Obrony Cywilnej przechowywanego w zakładach pracy zlokalizowanych na terenie miasta Lublin i w magazynie Urzędu Miasta. Ponadto wybrakowano i przekazano do utylizacji część sprzętu OC, który stracił walory techniczne.

IV. IV. DZIAŁANIA W ZAKRESIE ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO.

W 2012 r. zorganizowano 4 spotkania Miejskiego Zespołu Zarządzania Kryzysowego, które poświęcone były najważniejszym kwestiom bezpieczeństwa oraz sprawom bieżącym i aktualnym problemom w tym zakresie.

Między innymi omawiano sprawy związane z:

- nadzwyczajnymi działaniami, prowadzonymi przez służby miejskie, związanymi z występowaniem ekstremalnych mrozów i opadów śniegu w okresie zimowym ze szczególnym uwzględnieniem przejezdności dróg, w tym zapoznanie z systemem pozycjonowania sprzętu odśnieżającego,
- przygotowaniem obiektów hydrotechnicznych na wypadek wystąpienia gwałtownych roztopów oraz opadów oraz szczegółowe omówienie sytuacji powodziowej,
- przygotowań do współpracy służb w czasie organizacji dużych imprez masowych,
- przygotowań i koordynacji działań związanych z organizacją mistrzostw Europy w piłce nożnej EURO 2012.

Pracownicy Miejskiego Centrum Zarządzania Kryzysowego brali udział w ćwiczeniach i szkoleniach związanych z metodologią wymiany informacji o zagrożeniach w ramach międzynarodowego jednolitego systemu pod nazwą „ATP-45B” oraz w ćwiczeniach Systemu Wykrywania i Alarmowania Skażeń. Prowadzono również stałe konsultacje planów zagospodarowania przestrzennego pod względem bezpieczeństwa oraz weryfikację instrukcji postępowania w sytuacji awaryjnej Zbiornika

Zemborzyckiego. Wyznaczeni pracownicy MCZK uczestniczyli w pracach komisji przeprowadzającej przegląd urządzeń wodnych wokół Zalewu Zemborzyckiego.

Na stronach internetowych Urzędu Miasta www.um.lublin.eu funkcjonuje zakładka „Zarządzanie kryzysowe”, w której są opublikowane najważniejsze informacje nt. MCZK. Zawiera ona również szereg przydatnych porad i zaleceń w przypadku wystąpienia zdarzeń niekorzystnych. Na bazie serwisu pogodynka.pl utworzono platformę informacyjną umożliwiającą wysyłanie do abonentów GSM krótkich wiadomości tekstowych z ostrzeżeniami i komunikatami. Na oficjalnej stronie internetowej Urzędu Miasta działa zakładka „komunikaty i ostrzeżenia”, w której przez dyżurnego MCZK umieszczane są aktualne ostrzeżenia meteorologiczne oraz komunikaty. W roku 2012 umieszczono 70 ostrzeżeń oraz 5 komunikatów.

Od września 2012 r., po zwiększeniu obsady osobowej, wprowadzone zostały całodobowe dyżury w siedzibie MCZK.

W 2012 roku Urząd Miasta Lublin przejął na własność budynek byłego Komisariatu Policji przy ul. Lipowej 27 z przeznaczeniem na siedzibę Wydziału Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego w tym także nową siedzibę MCZK. Rozpoczęto prace adaptacyjne w wyniku, których część Wydziału została przeniesiona do nowej lokalizacji. Kolejny etap wykończenia i adaptacji pomieszczeń oraz przeniesienie MCZK planowane jest na I kwartał 2013 roku.

Po przeprowadzeniu analizy dotychczasowych działań i nałożonych zadań wynika konieczność kontynuowania współpracy z firmą, która zapewnia realizację usług z zakresu ratownictwa technicznego, prac ziemno - wyburzeniowych oraz przeciwpowodziowych, prowadzonych w ramach zadań z zakresu zarządzania kryzysowego. W ramach zawartej umowy przeprowadzono rozbiórkę jednego budynku stanowiącego bezpośrednie zagrożenie dla życia ludzi.

W ramach systemu wczesnego ostrzegania prowadzony jest stały monitoring meteorologiczny oraz poziomu wód w rzekach miasta. Ponadto regularnie odbywają się testy SWO w postaci comiesięcznego jednominutowego uruchamiania syren alarmowych. Na stronie internetowej Urzędu Miasta jest dostępny aktualny harmonogram przeprowadzania testów.

Pracownicy MCZK obecni byli przy 61 większych zdarzeniach na terenie miasta Lublin. Najczęściej interwencje związane były ze zdarzeniami na drogach – 16, zagrożeniami naturalnymi (opady śniegu, podtopienia, powalone drzewa) – 11, awariami technicznymi – 9, pożarami w mieszkaniach i kamienicach - 6, wyciekami substancji ropopochodnej do rzek – 5 oraz zakwalifikowanych jako inne/różne - 14.

MCZK prowadzi ścisłą współpracę ze służbami, instytucjami i strażami

odpowiedzialnymi za przeciwdziałanie zagrożeniom i mającymi wpływ na poczucie bezpieczeństwa mieszkańców miasta Lublin.

Z uwagi na specyfikę działania oraz do prowadzenia szybkich i skutecznych działań niezbędny jest również samochód terenowy z napędem 4x4, którego nie ma na wyposażeniu MCZK.

IV. V. DZIAŁANIA W ZAKRESIE MONITORINGU WIZYJNEGO MIASTA LUBLIN.

W ramach działań Centrum Monitoringu Wizyjnego w 2012 r. prowadzono stałą obserwację obszaru objętego zasięgiem kamer, rejestrację oraz obsługę zarejestrowanego materiału. Koszty sprzętu niezbędnego do sprawnego funkcjonowania systemu (nośniki DVD, dyski przenośne, osprzęt, itp.) oraz opłaty eksploatacyjne związane z normalnym funkcjonowaniem systemu (energia elektryczna, naprawy uszkodzonych kamer i innych elementów monitoringu, mycie i czyszczenie kloszy kamer) wyniosły ok. 80 000 zł.

IV. VI. DZIAŁANIA W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA I PORZĄDKU PUBLICZNEGO.

W 2012 r. wydano 20 zezwoleń na zorganizowanie imprez masowych artystyczno - rozrywkowych oraz 14 zezwoleń na przeprowadzenie masowych imprez sportowych, zwracając szczególną uwagę na wypełnienie przez organizatorów wszystkich wymogów ustawowych dotyczących zapewnienia bezpieczeństwa uczestnikom imprez. Obowiązujące przepisy prawa wymagają, by wydanie każdej decyzji poprzedzić dokładnym sprawdzeniem stanu przygotowań organizatora do przeprowadzenia imprezy, w tym analizą dokumentów określających stan techniczny obiektu oraz opinii podmiotów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo.

Od 1 sierpnia 2012 r. Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego realizuje nowe zadanie tj. prowadzenie spraw związanych z ustawą prawo o zgromadzeniach. W okresie od 1 sierpnia do 31 grudnia 2012 roku przyjęto 36 zawiadomień o organizacji zgromadzeń publicznych.

Zorganizowano 5 posiedzeń Komisji Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego, podczas których omówiono m. in. następujące kwestie:

- 1) przyjęto informację Komendanta Miejskiego Policji w Lublinie nt. realizacji porozumienia w sprawie zorganizowania w 2011 r. służb ponadnormatywnych funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Lublinie oraz osiągniętych efektów,
- 2) przyjęto informację o stanie bezpieczeństwa w mieście za 2011 rok, w tym o realizacji Programu zapobiegania przestępczości oraz porządku publicznego

i bezpieczeństwa obywateli – „Bezpieczny Lublin”,

- 3) przyjęto informacje Komendanta Miejskiego Policji, Komendanta Straży Miejskiej Miasta Lublin oraz Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej o realizacji zadań w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli w 2011 r.,
- 4) omówiono stan przygotowań do organizacji i zabezpieczenia Lubelskich Dni Kultury Studenckiej 2012,
- 5) omówiono stan przygotowań do zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom podczas „Sezonu Turystycznego”,
- 6) omówiono stan przygotowań służb komunalnych do okresu jesienno – zimowego oraz przedstawiono informację nt. przygotowania do udzielania pomocy mieszkańcom w trudnych sytuacjach pogodowych i bytowych,
- 7) zaopiniowano projekt budżetu Miasta Lublin na 2013 rok w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Szczegółowa informacja nt. prac Komisji została zawarta w sprawozdaniu z działalności Komisji Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego za 2012 rok, z którym Rada Miasta Lublin zapoznała się podczas sesji w dniu 17 stycznia 2013 r.

Ponadto, biorąc pod uwagę potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa na wodzie osobom korzystającym z akwenu Zalewu Zemborzycznego, zawarto z Wodnym Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym umowę, w ramach której ratownicy w okresie od 30 kwietnia do 30 września pełnili patrole oraz podejmowali działania ratownicze w przypadku wystąpienia zagrożeń.

W 2012 r. do Wydziału Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego wpłynęło 86 wniosków o umorzenie, rozłożenie na raty lub odroczenie terminu płatności należności powstałych z tytułu grzywien nałożonych w drodze mandatów karnych wystawionych przez Straż Miejską Miasta Lublin.

Pracownicy WBMiZK w ramach realizacji programu „Bezpieczny Lublin” inicjowali oraz brali udział w wielu przedsięwzięciach ukierunkowanych na poprawę bezpieczeństwa mieszkańców oraz na kształtowanie bezpiecznych zachowań. W ramach ww. działań podejmowane były następujące inicjatywy:

- 1) Sfinansowano zakup nagród w konkursach realizowanych w ramach Programu „Bezpieczny Lublin” m. in. w konkursie „Jestem Bezpieczny”, „IV Międzyprzedszkolna Spartakiada Sportowa”, „Bezpieczny Przedszkolak”, „Bezpieczny uczeń”.
- 2) Sfinansowano zakup drobnych upominków dla dzieci przebywających w 2 lubelskich szpitalach w ramach akcji „Mikołajki”. Pracownicy WBMiZK wraz z funkcjonariuszami Komendy Miejskiej Policji w Lublinie wzięli udział

w spotkaniach z małymi pacjentami, podczas których przeprowadzano pogadanki profilaktyczne a dzieciom wręczano upominki.

- 3) Sfinansowano zakup materiałów promocyjnych tj. długopisów, opasek odblaskowych, smyczy magnesów i ulotek propagujących treści związane z bezpieczeństwem osób i mienia oraz wiedzy na temat znajomości bezpiecznych zachowań.
- 4) Sfinansowano zakup materiałów promocyjnych tj. zawieszek i breloków odblaskowych. Materiały te zostały rozdysponowane w formie nagród i upominków podczas pogadanek organizowanych wspólnie z Komendą Miejską Państwowej Straży Pożarnej.

W sumie na działalność prowadzoną przez WBMiZK w ramach programu „Bezpieczny Lublin” wydatkowano 29 796, 27 zł.

Prezydent Miasta Lublin

dr Krzysztof Żuk